

France Bevk, Kaplan Martin Čedermac, berilo, str. 168 (2 šolski uri + domača naloga)

Dejavnosti pred branjem

- **prepiši vprašanja in nanja odgovori**

1. Kateri so uradni jeziki v RS?
2. Kje sta poleg slovenščine še dva uradna jezika in zakaj?
3. Razloži pojem »slovenski zamejci«. Kje živijo in zakaj? Kateri je njihov materni jezik?
4. Razloži naslednje slovenske pregovore: Kdor svoj govor zataji, se mu sovražnik smeji. Kdor materni jezik zaničuje, tudi matere ne spoštuje. Kdor svoj jezik zaničuje, prazno glavo oznanjuje.
 4. Ali se z zgornjimi pregovori strinjaš? Svoj odgovor utemelji.
 5. Kaj bi naredil, če bi ti prepovedali uporabljati materni jezik?
 6. Ali poznaš iz zgodovine kakšen primer, ko so bile ljudem kršene pravice glede rabe slovenskega jezika? Navedi primer.

Dejavnosti ob branju

- **preberi uvodni odstavek iz berila na str. 168 in napiši povzetek**
- **preberi besedilo in reši naloge**
- **piši vprašanja in odgovore**

1. Kje je Beneška Slovenija?
2. Opiši kaplana Martina Čedermaca. Kakšen je njegov odnos do vernikov in njihov do njega?
3. V eni povedi zapiši glavno misel kaplanove pridige. O čem pripoveduje?
4. Kaj je torej tema tega romana?
5. Kakšen je kaplanov pogled na jezik? Poišči tista mesta, ki govorijo o maternem jeziku. Razloži s svojimi besedami in dobesedno izpiši nekaj misli o jeziku.
5. Razloži Bevkovo misel: "Slovenija! Beneška Slovenija! Siromašna, lepa zemlja, stokrat bičana in križana, ti in srca, ki te ljubijo."

Dejavnosti po branju

Za lažje razumevanje si lahko ogledaš odlomek iz istoimenskega filma. Povezava: <https://www.youtube.com/watch?v=TmactcgpED8>

- **napiši miselni vzorec o življenju in delu Franceta Bevka – lahko si pomagaš s PPT o Francetu Bevku, z berilom ali z drugimi viri**

- ponovi značilnosti romana
- napiši spis – pismo ali dnevnik ali literarni spis

Navodila za spis

OSEBNO PISMO: postavi se v vlogo Čedermaca, piši prijatelju, materi ali komu drugemu; izhajaj iz odlomka v berilu. Upoštevaj značilnosti pisma.

OSEBNI DNEVNIK: postavi se v vlogo Čedermaca; zapiši razmišljanja, spoznanja, doživetja, vtise, strahove, načrte ... Izhajaj iz odlomka. Upoštevaj značilnosti pisanja dnevnika.

LITERARNI SPIS: pišeš pod naslovom Kaplan Martin Čedermac pripoveduje, ob tem pa upoštevaš značilnosti literarnega spisa – pišeš v 1. os. ed. Izhajaj iz odlomka v berilu.

Dodatne naloge

- Če želiš, si lahko ogledaš film ali vsaj odlomek filma z naslovom **Črni bratje, ki je bil posnet po istoimenskem delu Franceta Bevka**. Opisuje resnične dogodke leta 1930 v Gorici, torej v času, ko je bila slovenska Primorska pod italijansko fašistično oblastjo.
- **Črni bratje** je slovenski zgodovinski dramski film iz leta 2010 v režiji Tuga Štiglica po scenariju Marka Bratuša in Marjana Bevka, posnet po *istoimenski povesti* Franceta Bevka. Film prikazuje usodo tajne dijaške protifašistične organizacije Črni bratje v tridesetih letih v Gorici.
(Več na: [https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Crni_bratje_\(film\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Crni_bratje_(film)))
- povezava do filma https://www.youtube.com/watch?v=UW_9E8T85po